

VAN KET

UIT

DE BUIK

VAN

TOT

FANFAKID

DE STAD

4 piece

Grote basdrum

Trompet

Zacht spelen

Break x 3

'Shula' break 2

'Koko' stilte break

Freeze

Einde

“Ze noemen ons de Fanfa Kiss”

gevolgd door een smakelijke bulderlach die iedereen inpakt. Wie ooit een repetitie meemaakte, weet: dit is de typische sfeer in de oefenlokalen van Fanfakids. Een bende enthousiaste trommelende kinderen tussen 7 en 17 jaar, die zich volledig smijten tijdens intensieve sessies, afgewisseld met aanstekelijke giechel pauzes. Hier wordt serieus gewerkt en serieus gelachen. En dat al 25 jaar lang.

De geboortegrond van Fanfakids was Sint-Jans-Molenbeek, een gemeente vol potentieel, die ook toen te vaak enkel tot cijfers of vooroordelen werd samengevat. Maar onder de oppervlakte borrelde een jonge creatieve kracht. Kinderen kregen bij Fanfakids geen bijrol, maar de hoofdrol. Ze leerden ritmes, ja, maar ook zelfvertrouwen, samenwerking, grenzen verleggen, de wereld ontdekken.

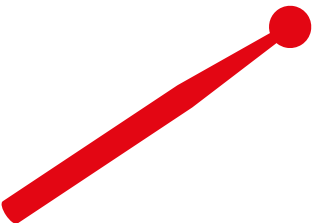
Doorheen de jaren hebben deze jonge Brusselaars plekken bezocht en mensen ontmoet waar je normaal alleen maar van droomt. En omdat ze geen verschil maken tussen Prinses Maxima van Nederland of de kinderen uit de Maritiemwijk, krijgen ze haast vanzelf mee, dat ook zij recht hebben op een wereld waarin geen onderscheid gemaakt wordt.

2000

27 MEI
1ste Zinneke ParadeSEPTEMBER
ateliers Musketiers
in concert

2001

6 MEI
1ste optreden
Molenbeek1 JULI
1ste optreden
buiten Brussel:
Holsbeek

Eens volwassen, voelen deze jongens en meisjes zich gesterkt door de kracht van hun eigen talent en inzet. In tijden van verdeeldheid en polarisatie, blijft Fanfakids een levend bewijs van verbinding. Een plek waar het draait om samenklank, letterlijk én figuurlijk. Een plek waar Brusselse kinderen hun vleugels uitslaan ongeacht waar die hen naartoe voeren.

Fanfakids is geen gesloten hoofdstuk. Vandaag vieren we 25 jaar ritme, veerkracht en verbeelding. Molenbeek en bij uitbreiding heel Brussel staan op een nieuw kruispunt met enorme uitdagingen voor de boeg. Meer dan ooit vormen jongeren, wijkinitiatieven en artistieke energie een deel van de oplossing. En zijn de Fanfakids een voorbeeld van wat kan ontstaan als je kinderen ruimte, vertrouwen en ritme geeft.

Annabelle Van Nieuwenhuysse
reporter, vrijwilliger, mama, bewonderaar

2002

8 - 11 MEI
1ste stage

25 MEI
2de Zinneke Parade

2003

6 SEPTEMBER
1ste buitenlandse optreden:
Luxemburg

2004

“We eten met elkaar, we lachen met elkaar, we spelen en repeteren met elkaar, we praten met elkaar. Met hen samenzijn is zoals bij een tweede familie zijn.”

SAFOURA

SPEELRUIMTE VAN BIJ HET BEGIN

In 2000 ligt in de eerste Zinneke Parade, opgezet in het kader van ‘Brussel Culturele Hoofdstad van Europa’, de kiem van de Fanfakids. Luc Mishalle van MetX vraagt Jo Zanders om een groep drummers samen te stellen voor de eerste editie van dit groot Brussels straatfeest. Jo komt terecht bij Bart Nagels van Centrum-West. Samen starten ze repetities met kinderen uit de werking van dit Molenbeekse jeugdhuis en ze brengen hen samen met volwassenen uit andere organisaties. Hun artistieke en pedagogische visie vertrekt vanuit de zin voor experiment. Zelf instrumenten bouwen, die leren bespelen, ritmes zoeken, maar ook ontdekken hoe je kinderen muziek kunt aanleren.

Na de Zinneke Parade geven Centrum-West en MetX de groep ruimte om een zelfstandige werking uit te bouwen. Centrum-West zorgt twintig jaar lang voor de instroom en begeleiding van de kinderen, MetX staat vanaf het begin in voor de productie, spreiding en artistieke omkadering van de concertgroep. **De methodiek blijft dezelfde doorheen al die jaren: een niet-schoolse aanpak waarin speelplezier, ontdekking en ontwikkeling centraal staan.**

Vandaag zijn de Fanfakids een bruisende Brusselse groep kinderen en tieners die indruk maken met grootstedelijke ritmes, muziek en soms ook breakdance. Ze mixen genres, brengen nieuwe elementen samen en komen zo tot een eigen Brussels geluid. Ze zijn afkomstig uit verschillende wijken in Molenbeek, waar de meeste ateliers doorgaan, maar ook uit andere gemeenten van de hoofdstad. Ze treden op tijdens feesten en festivals over heel België en tot ver daarbuiten.

1 MEI
1ste optreden
Frankrijk:
Fête de la Soupe

2005

27 MAART – 2 APRIL
Tournée door Vlaanderen
met boot Eliane

28 – 29 JULI
1ste keer
Sflinks festival

1 OKTOBER
1ste CD opname
Symbiose

16 NOVEMBER
Fanfakids winnen
Kleurrijk Brussel
Prijs

2006

FEBRUARI
Deelname aan Bêt Noir
van Ultima Vez
(Wim Vandekeybus)
in KVS

UIT DE COMFORTZONE DE STRAAT OP

Ontstaan vanuit een straatparade blijft optreden in de publieke ruimte een rode draad in het parcours van de Fanfakids. Toch is het niet altijd evident om in de eigen wijk te spelen. Sommige ouders hebben vragen bij het spelen op straat en pleinen, vinden dit geen volwaardige kunstbeleving. Soms voelen kinderen zich niet op hun gemak wanneer ze herkend worden door vrienden en familie. Zo gaan de Fanfakids in het begin vooral buiten de eigen wijk optreden. Door de succeservaringen wordt het optreden in de eigen wijk beetje bij beetje meer vanzelfsprekend. Fanfakids die op hun eigen school optreden, ervaren daar een grote erkenning.

De straat is in veel opzichten dankbaar. Je komt er een publiek tegen dat niet per se weet dat het gaat verrast worden met een optreden. Vinden de mensen het fijn, dan blijven ze. Vinden ze dat niet, kunnen ze weggaan. De energie die de Fanfakids de straat opsturen en het applaus dat ze daarvoor terugkrijgen, zindert na.

Ook op festivals en tijdens buitenlandse uitwisselingen beginnen de Fanfakids hun zelfvertrouwen als groep te etaleren. De reizen naar andere plekken in België en de rest van de wereld laten een diepe indruk na bij de groepsleden. Kinderen en jongeren die meegaan naar Ghana of Griekenland zien voor het eerst een ander land of continent. Sommige ouders kunnen voor het eerst een stuk cultuur uit hun moederland delen. **De uitwisselingen dagen de kinderen uit om na te denken over wie ze zijn en wat ze willen in het leven.**

De publieke ruimte is van iedereen. Het blijft nodig om die op te eisen. De Fanfakids bouwen er een feestje en tonen wie ze zijn. De beeldvorming rond sommige Brusselse wijken voelt voor de kinderen en jongeren die er wonen stigmatiserend. De Fanfakids vormen een positieve tegenstem. De openbare ruimte wordt steeds sterker gecommmercialiseerd, het publieke karakter vernauwt. Maar de muziek verbindt verschillende publieken. En zo claimen bewoners en bezoekers opnieuw de straten van Brussel.

AUGUSTUS
1ste reis naar
Ghana, uitwisseling
met Twerampon
Traditionals

NOVEMBER
Marokko-reis

2007

24 NOVEMBER
AB Carte Blanche
Wim Vandekeybus

2008

24 JANUARI
Première film Kanalket
van Guy De Simpele

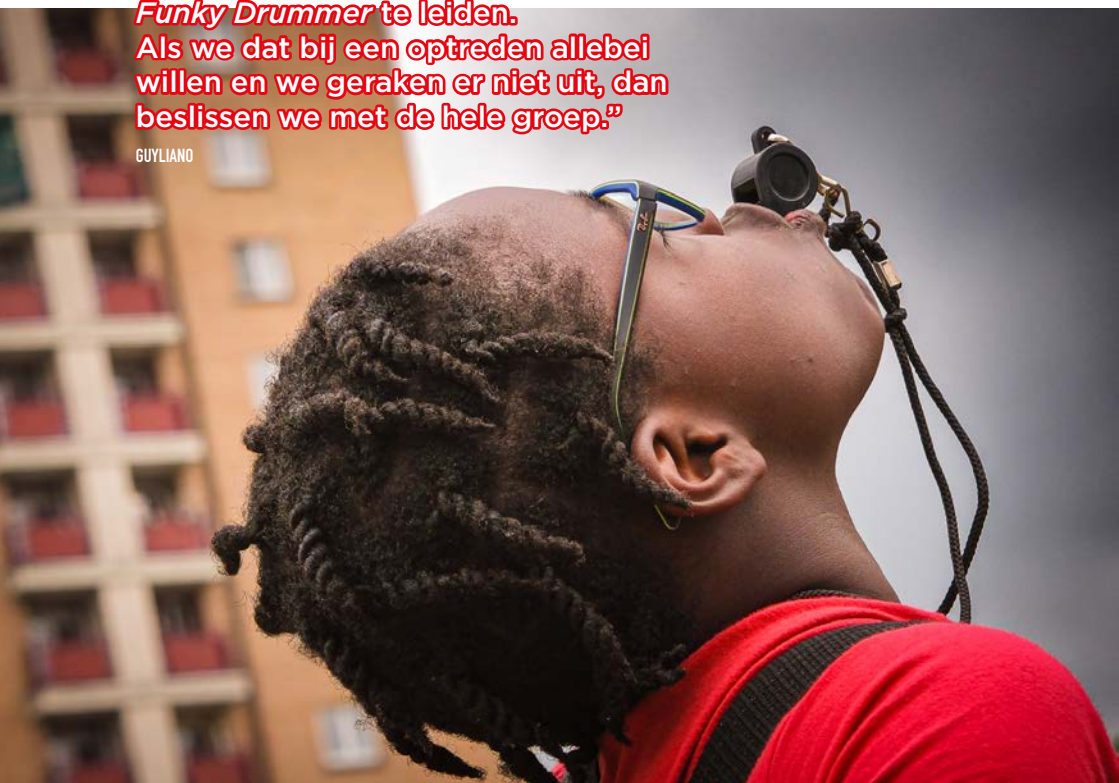
**“Mijn eerste reis naar
het buitenland was naar
Nederland met de Fanfakids.
Ik was nog erg jong: tien of
elf jaar. Daarna zijn we naar
Benin en Togo gegaan.”**

AUGUSTUS
Ghana-Togo-Benin
met Twerampon
Traditionals

“Zowel mijn vriend Halleluja als ik vinden het leuk om het nummer Funky Drummer te leiden. Als we dat bij een optreden allebei willen en we geraken er niet uit, dan beslissen we met de hele groep.”

GUYLIANO

SAMENSPEL * LEVERT VONKEN * * * * * * *

2009

JULI – AUGUSTUS
Uitwisselingsproject
met La Troupe
Gandal Noumidjamen
uit Guinée en Circus
Zonder Handen

De Fanfakids voelen zich verbonden, sommigen spreken over een familiegevoel. De verbondenheid ontstaat door spelplezier maar wordt ook gevoed door andere activiteiten naast de repetities, zoals samen op kamp gaan en onderweg zijn naar de optredens.

De Fanfakids zijn er voor elkaar. *Peer-to-peer learning* betekent dat je elkaar spontaan helpt. De kinderen worden verantwoordelijk gemaakt om elkaar de liedjes correct aan te leren. Doordat er niet één leider is, krijgen verschillende kinderen *ownership* om een programma samen te stellen. Dit verdelen van de taken is een voordeel voor de optredens: er zijn steeds voldoende kinderen aanwezig die deze rol kunnen opnemen. Ook omdat het niet voor alle kinderen even haalbaar is om zo'n verantwoordelijkheid op te nemen in de vrije tijd.

2010

APRIL
Uitwisseling
Bologna-Aoste

Samen spelen vraagt om gemeenschappelijke afspraken. De leiders gebruiken tekens: om door te gaan of te stoppen, voor de trompetten of de stemmen. Ze spelen ritmes voor en brengen het geduld op om met de groep terug samen te starten na een break. De voorbeeldrol van leider inspireert andere kinderen om ook die positie te claimen.

JULI
1ste Gentse
Feesten

AUGUSTUS
Bootkamp (Eliane)
met Fabotastix

Focus, dynamiek en attitude zijn cruciaal. Tijdens repetities mag je niet gaan zitten of de aandacht laten verslappen. Dat soms lastige instrument moet omhoog blijven, net als de kin en glimlach. De passen die de kinderen zetten, zijn het grid waarop de noten worden geplaatst. Alles hangt samen met deze bewegingen. Wie alleen speelt kan tellen, maar in groep is zo'n 'bewegingsgrid' nodig als ritmische houvast. Op die manier geraken de spelers ook 'in het moment': ze stoppen met nadenken en gaan volledig op in het spelen. Zo wordt het noodzakelijke plezierig, voor de muzikanten en voor het publiek.

2011

30 APRIL
Nekkanacht
Sportpaleis

JULI
Ghana-Togo
met Twerampon
Traditionals
en Eguafu
(weeshuis)

2012

AUGUSTUS
Twerampon
Traditionals
in België

2013

“Het zijn kinderen die soms moeite hebben om in hun kunnen te geloven. Dus je moet interesse tonen voor wat ze doen en positief met hen omgaan: ‘Geweldig!’ Anders zeggen ze snel: ‘Ik kan het niet, ik ben het beu...’ Elke vorm van positieve stimulans is goed.”

YAHYA

VEELARMIGE BEGELEIDING

29 NOVEMBER

optreden
in Bozar
met Sandeep Das
uit India

2014

MAART

1ste stage
Destelheide

Je kan de begeleiders Bart Nagels, Jalel Vangoethem en Yahya Choua, ondertussen deel van het MetX-team, ook wel ‘middenveldspelers’ noemen. Ze laveren tussen artistieke productie en sociale jeugdwerking. Beide domeinen hebben tijd en ruimte nodig. Zonder de ondersteuning van kinderen en de erkenning van hun sociale en emotionele realiteit, zijn er geen Fanfakids. Een begeleider die dicht bij de kinderen staat, die hen niet loslaat en in vertrouwen met ouders of leerkrachten kan praten, maakt mee het verschil in het parcours dat een kind loopt.

Een begeleider bij de Fanfakids kent de ritmes en liedjes, maar vooral: kent de kinderen. Die heeft muzikaal gehoor, aandacht voor de groep én voor elk kind apart. Het vereist een hele set aan noodzakelijke *skills*, maar zelf beschrijven de begeleiders deze als vanzelfsprekend. Ze geven positieve feedback, wisselen af tussen technische oefeningen en momenten van spelplezier. Wie nog niet mee is, nemen ze even apart of tonen ze hoe het moet.

De groep is altijd medeverantwoordelijk. De kinderen steunen elkaar en dragen dit ook uit. Die basishouding toont zich in kleine dingen. In de manier waarop de begeleider vooraan de groep in gang trekt, hoe rechts een kind even toont aan een ander kind hoe het ritme precies in elkaar zit, hoe de begeleider vooraan dit ziet, hen toe knikt en de groep stopt om het muziekfragment te herhalen. En, zoals de kinderen zelf zeggen: ze doen dit met oneindig geduld en enthousiasme.

Zodra kinderen de ritmes beheersen op verschillende instrumenten, kunnen ze repetities en concerten leiden. In duo of zelfs alleen. Herhaling hoort erbij en dat is soms vermoeiend. De begeleider helpt de kinderen om de concentratie terug te brengen. **Het is belangrijk dat ze de kans krijgen om het goed te doen. Dat benadrukken de Fanfakids zelf. Ze willen ferm spelen zodat ze kunnen knallen tijdens de optredens.**

2015

1 AUGUSTUS

1ste keer
Reggae Geel

AUGUSTUS

1 week
Katoennatie festival

5 DECEMBER

15 jaar Fanfakids
+ CD-Release VK

“IK BEN EEN FANFAKID”

De Fanfakids groeien mee van generatie op generatie. De huidige begeleiders, met uitzondering van mede-oprichter Bart, waren vroeger zelf Fanfakids. Ze zijn voorbeeldfiguren.

De kinderen groeien als groep maar ook individueel. Hun zelfvertrouwen krijgt een boost, soms langzaam aanwassend, soms snel door dat eerste magnifieke optreden op school waar iedereen hen heeft zien schitteren. **Het respect dat in de groep leeft voor elkaars groeipad en voor ieders eigenheid, vergroot het vertrouwen in elkaar en in zichzelf.**

Je merkt dat de Fanfakids ook groeien buiten de activiteiten om. Wat ze leren bij de Fanfakids biedt hen de *skills* om krachtiger in het leven te staan, hun eigen pad te kiezen. Kinderen worden aangesproken op andere talenten dan de schoolse. Ze ervaren erkenning, ontdekken organisatorische vaardigheden en groepsgevoel. Ze leren samenwerken, leiding nemen, doorzetting en engagement. Door

uitwisselingen en kampen krijgen ze een bredere blik op hun omgeving. Voor kinderen die op school een moeilijk parcours lopen, stromen die effecten vaak terug naar de schoolbanken. De Fanfakids geven Brusselse kinderen een identiteit.

“Het eerste optreden op school heb ik supergoed gedaan. Bart vroeg me daarna om ook bij de concertgroep Fanfakids te komen spelen. Hij belde mijn moeder op - dat was wel een beetje nodig - en ze zei ja.”

SAFOURA

Niet alleen de jongeren, maar ook het repertoire en de manier van optreden evolueert doorheen de jaren. **In 2023 startte een groep tieners Strak-X op, een aparte groep met eigen optredens. Ze willen verder groeien, ‘strak’ spelen en zelf nummers creëren.** Ze laten zich inspireren door uitwisselingen met andere percussiegroepen uit Nederland en Frankrijk. Ze nemen het heft in handen en spelen nu hun eigen concerten.

2016

5 OKTOBER
VTM Little Big Shots
met Nathalie Meskens

2017

6 AUGUSTUS
Esperanzah!

2018

Achter de Schermen

De Fanfakids zijn meer dan muziek en meer dan jeugdwerk. Het is het samenspel van wekelijkse ateliers, repetities en optredens, maar ook van alle andere activiteiten die de meerwaarde oplevert.

Die meerwaarde geldt vooral voor zogenaamde *unserved audiences*: kinderen die niet vanzelfsprekend bij het vrijetijdsaanbod terechtkomen of er aansluiting bij vinden. De begeleider gaat soms tot aan de deur van ouders om uit te leggen wie de Fanfakids zijn en wat ze doen. Ze zoeken actief naar kinderen die het moeilijker hebben in de klas of die geen uitlaatklep hebben. De impact van de Fanfakids reikt verder dan de school. Soms valt het voor dat een heel gezin wegwijs wordt gemaakt in moeilijke administratie. Daarnaast dragen heel wat ouders de Fanfakids een warm hart toe voor de taal oefenkansen Nederlands en de studieondersteuning waar nodig.

Scholen krijgen een andere blik op bepaalde leerlingen die het moeilijker hebben tijdens de lessen. Want kinderen met zorgen zien stralen op het podium van het schoolfeest, voor de ogen van ouders, leerkrachten, medeleerlingen, is van onschatbare waarde voor een onderwijsinstelling. Voor de scholen is het belangrijk om kansen te bieden via een aanbod dat zo veel mogelijk is afgestemd op de realiteit van de kinderen.

Voor een artistiek productiehuis als MetX is dit een evenwichtsoefening. Het artistieke staat voorop, in samenspel met een uitgesproken visie op participatie. **De Fanfakids streven steeds naar kwaliteit in muziek én performance. Binnen de contouren van de werking is deze balans niet altijd even makkelijk.** Een van de vraagstukken is ook of er verbreed moet worden – meer Fanfakids – of dat er vooral op kwaliteit en (sociale) begeleiding moet worden ingezet met de middelen die er zijn. Voor de blijvende contacten, opvolging en groeimogelijkheden van de kinderen is hoe dan ook een duurzame, brede werking nodig. Door hun sterktes te combineren, hopen de Fanfakids en MetX zowel hun sociale als artistieke ambities te blijven waarmaken.

“Bart sometimes contacts the parents. He helps a lot. When the kids have problems with their studies, he helps them out. Bart always wants to take the children out to other countries. It teaches them many things.”

OLASUNBO ABIDEMI OBALADE
EN GBENGA FOLOWOSELE (OUDERS)

AUGUSTUS
Benin-Togo

2019

JUNI
Amateo uitwisseling
met Brassbandschool
in Rotterdam

AUGUSTUS
Amateo uitwisseling
met Brassbandschool
in Dworp

30 OKTOBER
1ste uitwisseling
met BatukaVI

2020

FEBRUARI
Eerste tienerstage

19 JUNI
Amateo Award Ceremony:
1ste Online-concert

MET DE VOETEN VOORUIT

De Fanfakids bouwden in 25 jaar een indrukwekkend netwerk op waarmee ze kinderen en jongeren laten stralen op zowel straten, pleinen als podia. Hun werking is enerzijds ingebed in (brede) scholen in Brussel, anderzijds organiseren ze open repetities bij MetX en ateliers in samenwerking met andere cultuurhuizen en partners. Al deze opleidingstrajecten samen voeden een productiegroep die jaarlijks gemiddeld veertig optredens speelt in binnen- en buitenland.

Zowel de Fanfakids als de tieners van Strak-X blaken van ambitie om te blijven groeien. Dankzij de recente uitwisselingen via het Europees programma Erasmus+ beseffen ze hoezeer hun *peer-to-peer*-model inspirerend werkt voor andere landen. Maar evengoed laten ze zich zelf inspireren door de werking van buitenlandse groepen die op andere vlakken verder staan. Zo willen ze meer meisjes laten doorstromen van de percussie-ateliers naar de concertgroep en ook meer tijd nemen om projecten en kampen door de kinderen zelf te laten uitwerken. Daarnaast willen ze hun podiumpresence verder verfijnen, door in te zetten op samenwerkingen zoals ze eerder al deden met Spaanse *castellers* (een artistieke acrobatie-groep, red.), circusartiesten of breakdancers.

“Ja, je bent niet meer het kind van acht jaar toen je begon, je wil uitgedaagd worden en ook tonen dat je verder staat”. Het verhaal van de Fanfakids is nog lang niet af.”

YURI (BREDE SCHOOL)

in 2008 of 2024 is geschreven. **Maar de Fanfakids willen als performers artistiek blijven evolueren en gaan uitwisselingen aan met andere artiesten.** Die muzikanten moeten aan twee voorwaarden voldoen: voldoende muzikaal inspireren en voeling hebben met de unieke *peer-to-peer*-werking van de jongeren. Daarnaast wil MetX leden die de groep ontgroeien mogelijkheden bieden om individueel nieuwe paden te verkennen en te professionaliseren als muzikant, dan wel als muzikale begeleider in andere projecten.

Ook op muzikaal vlak ligt een grote uitdaging om te blijven vernieuwen binnen het opgebouwde repertoire. Voor beginnende kinderen is elk lied nieuw, of het nu

2021

APRIL-MEI
Cosmogolem project:
1ste optredens
met Fanfabreakers

18 JUNI
Growfunding Soirée
ZUUR

AUGUSTUS
Erasmus+
Uitwisseling
met
Brassband-
school
Rotterdam

2022

Fanfakids maakt volledig
deel uit van MetX

JULI
Erasmus+
Uitwisselingsproject
met Brassbandschool
en CSAPSA in Bologna

JULI
1ste Mini
Zomerkampje
Multimuzz

NOVEMBER
Deelname Othello
van Ben Hamidou

Bij MetX brengen we artiesten en mensen van diverse horizons en achtergronden samen die de grootstad vierden als ideale broedplek voor een gezamenlijke toekomst. Onze voornaamste instrumenten zijn een bijzondere verbeeldingskracht en dadendrang om de uitdagingen aan te gaan en daarbij niemand uit te sluiten.

Een project als de Fanfakids houdt ons al 25 jaar jong en gefocust op die generaties waarvoor we uiteindelijk allemaal een (nog) betere plek willen maken van onze wereld. Dit bestaat van een kwarteeuw vormt dan ook een mooie aanleiding om hun ontstaansgeschiedenis, uitzonderlijk parcours en unieke methodiek te belichten. Maar bovenal is het een kans om de mensen en de verhalen die de groep vormen een stem en gezicht te geven. We hopen dan ook dat deze publicatie en de gelijknamige podcast een statement mogen maken over de verbindende kracht van muziek en geloof in de toekomstige generaties.

Naast de steun van VGC Jong in Brussel, Vlaanderen, Stad Brussel, de Nationale Loterij en haar spelers en het Erasmus+ accreditatieprogramma, konden we voor dit documentatieproces rekenen op de hulp van een aantal medewerkers, artiesten e.a. personen die de Fanfakids een warm hart toedragen:

Turid Sintobin & Evelyne Coussens van DEMOS/publiq (onderzoek & redactie); Bart Nagels, Jalel Vangoethem, Yahya Choua, Safoura, Prince, Guyliano, Jo Zanders, Elke Grooten, Yuri Picalausa, Vital Schraenen (medewerkers Fanfakids & MetX + partners); Meike De Roest & Delphine Dupont (redactie & productie podcast); Élise Debouny (grafisme); Jan Ockerman (eindredactie & productie)

Met dank aan alle Fanfakids voor hun open blik, alle ouders en vrijwilligers voor hun steun en alle artiesten voor hun creatieve bijdrages doorheen de jaren: Jo Zanders, Louis Favre, Nicolas Chkifi, Veronica Campos & Frank Kobinah Prah

© foto's: dank aan Veerle Vercauteren, Hyou Diep, JEZ Official, Zinneke Parade en alle andere fotografen van de voorbije 25 jaar!

2023

APRIL
Erasmus+
uitwisselingsproject
in Athene

JULI
Erasmus+
uitwisselingsproject
in Aruba

AUGUSTUS
Sziget Festival

2024

JANUARI
Eerste optreden
Strak-X
in Mechelen

APRIL
Erasmus+
uitwisselingsproject
Roemenië

AUGUSTUS
Erasmus+
uitwisselingsproject
Hongarije
Brass Beat & Dance
deel 1

2025

JANUARI – DECEMBER
25 Jaar Feest

“Ik kwam rond mijn 7-8 jaar naar Centrum-west en ik hoorde er trommels. Ik schreef me in en dat was keitof. Eerst enkel repeteren, dan het eerste optreden. Ik was superblij, want ik kon tonen wat ik kon. Dat zal ik nooit vergeten.”

PRINCE

